Vedtak i Transportklagenemnda - Fly

Sammendrag

Krav om refusjon av leiebilgebyr grunnet forsinkelse.

Dato

12.02.2016

Saksnummer

1222/14F

Tjenesteyter

Norwegian Air Shuttle ASA

Krav om refusjon av leiebilgebyr grunnet forsinkelse.

Klager har i det vesentlige anført:

Klager skulle reise fra Oslo til Bardufoss den 27. august 2014 kl. 20:45 med DY338. Avgangen ble neste 2 timer forsinket. Klager hadde bestilt leiebil på flyplassen i Bardufoss, og han ble belastet kroner 320 for henting av bilen etter stengetid.

Klager krever refusjon av gebyr fra leiebilselskapet, kroner 320.

Norwegian har i det vesentlige anført:

DY338 ble forsinket 1 time og 51 minutter grunnet en uforutsett teknisk feil, det vises til fremlagt dokumentasjon. I henhold til gjeldende lovverk har man ikke krav på standarderstatning ved forsinkelser under 3 timer.

EU-forordning 261/2004 åpner ikke for kompensasjon for forsinkelser på samme måte som ved kanselleringer. I henhold til dom C-402/07 i EU-domstolen (Sturgeon-dommen), er flyselskapene unntatt fra videre kompensasjon hvis årsaken til forsinkelsen er ekstraordinære omstendigheter utenfor flyselskapets kontroll som forhindrer flyvningen. En omstendighet som er utenfor Norwegians kontroll er hendelser som ikke er forårsaket av en handling eller unnlatelse av flyselskapet.

I henhold til Montrealkonvensjonen artikkel 19 og Luftfartsloven § 10-20, er fraktføreren ansvarlig for tap som følge av forsinkelse ved lufttransport av passasjerer, reisegods og gods, med mindre han godtgjør at han selv og hans folk har tatt alle forholdsregler som med rimelighet kan kreves for å unngå tapet, eller at dette ikke har vært mulig for dem.

Norwegian kan ikke imøtekomme klagers krav.

Nemnda bemerker:

Forsinkelse som medfører at passasjerene kommer frem til det endelige bestemmelsesstedet mer enn tre timer etter det planlagte ankomsttidspunktet gir rett til erstatning med mindre flyselskapet godtgjør at forsinkelsen skyldes ekstraordinære omstendigheter som ikke kunne vært unngått selv om alle rimelige tiltak var truffet. Nemnda viser til EU-forordning 261/2004 artikkel 6 jf. artikkel 7, jf. artikkel 5, jf. EU-domstolens avgjørelser i sak Sturgeon-Condor av 19. november 2009 (C-402/07) og i sak Nelson m.fl. av 23. oktober 2012 (C-581/10).

Flygningen ble forsinket med 1 time og 51 minutter. En forsinkelse av denne lengde gir ikke rett til standarderstatning. Det er heller ikke krevet..

Forsinkelsen medførte at klager ble ilagt et gebyr fra leiebilfirmaet. Norwegian er i henhold til luftfartsloven § 10-20 ansvarlig for tap som følge av forsinkelse, med mindre selskapet godtgjør at det har tatt alle forholdsregler som med rimelighet kan kreves for å unngå tapet, eller dette ikke har vært mulig for dem.

Forsinkelsen skyldtes problemer med lys i cockpit til landingshjul.

Saken er forelagt Luftfartstilsynet som ikke har noe å bemerke til Norwegians beskrivelse av den tekniske feilen eller den fremlagte dokumentasjon.

Nemnda har ved vurderingen av om forsinkelsen gir rett til erstatning etter luftfartsloven delt seg i et flertall og et mindretall. Nemndas flertall, lederen og flyselskapenes representanter, er av den oppfatning at forsinkelsen ikke gir grunnlag for erstatning i dette tilfellet. Flertallet viser til at til tross for at flyprodusenter og myndigheter stiller svært strenge krav til materiell, ettersyn og vedlikehold av fly oppstår det fra tid til annen tekniske feil som får konsekvenser for flytrafikken. Flertallet legger til grunn at den aktuelle feil oppsto uten forvarsel til tross for at rutinemessig teknisk vedlikehold var gjennomført. Flertallet finner det godtgjort at Norwegian har gjort det som er praktisk mulig for å unngå at feilen oppstod. Nemnda finner videre godtgjort at forsinkelsen ikke kunne ha blitt unngått selv om alle rimelige tiltak var truffet. Forsinkelsen gir således etter flertallets vurdering ikke grunnlag for erstatning etter luftfartsloven.

Flertallet bemerker at i motsetning til EU-forordning 261/2004 artikkel 5, stiller ikke luftfartsloven krav om at det må foreligge en ekstraordinær omstendighet for at flyselskapet er unntatt fra ansvar. EU-domstolens avgjørelse av 17. september 2015, Corina van der Lans - KLM (C-257/14). som setter snevre grenser for at en teknisk feil er å anse som en ekstraordinær omstendighet, gir således etter flertallets vurdering liten veiledning i tolkingen av luftfartsloven § 10-20. Flertallet viser i denne forbindelse også til EU-domstolens dom av 22. desember 2008 i sak Wallentin-Hermann-Alitalia (C-549/07) der det slås fast reglene i Montrealkonvensjonen (som er innarbeidet i luftfartsloven) ikke er relevante for fortolkningen av fritakelsesgrunnene for erstatning i forordningen. Etter flertallets oppfatning må det samme gjelde motsatt vei, dvs. at forordningens bestemmelser ikke er relevant for fortolkningen av Montrealkonvensjonen (luftfartsloven).

Mindretallet, forbrukernes representanter, baserer seg på en annen tolkning av luftfartslovens § 10-20. Norske flypassasjerrettigheter framkommer av to internasjonale avtaler, EU-forordning 261/2004 og Montrealkonvensjonen som er omgjort til norsk lov i luftfartsloven. Etter EU-forordningen er flyselskapene fritatt fra erstatningsansvar dersom det oppstår «ekstraordinære omstendigheter». EU-

domstolen har tolket unntaket snevert, og legger blant annet til grunn at de færreste former for teknisk svikt fritar selskapet for ansvar. Luftfartsloven har ikke samme ordlyd. Av bestemmelsen fremgår at selskapene er unntatt fra erstatningsansvar ved forsinkelser dersom «han selv og hans folk har tatt alle forholdsregler som med rimelighet kan kreves for å unngå tapet, eller at dette ikke har vært mulig for dem». Bestemmelsen avviker også fra EU-forordningens bestemmelser ved at den ikke stiller krav til forsinkelsens varighet, og at erstatningssummen ikke er en fastsatt sum. Mindretallet mener det er gode grunner for en harmonisering av de to regelverkene inntatt i norsk rett. Mindretallet mener det ligger innenfor flyselskapets sedvanlige aktivitetsutøvelse å måtte løse tekniske feil, uavhengig av når feilen oppdages. Om feilen er uforutsett eller ikke, er av liten betydning, da det ikke er unormalt at tekniske feil kan oppstå. Mindretallet legger dermed til grunn at mer omfattende vedlikehold, lengre tidsintervaller mellom flyvninger som kan gi tid til utbedring av feil uten å berøre avtalte flytider, og økt tilgang på reservedeler / reservepersonal, er innenfor det «som med rimelighet kan kreves for å unngå tapet».

Mindretallet mener forsinkelsen gir klager rett på å få erstattet sine utgifter til gebyr for leiebil. På bakgrunn av flertallets vurdering traff nemnda slikt

Vedtak:

Transportklagenemnda-fly finner ikke å kunne anbefale at klager gis medhold.

Nemndas representanter

Lagdommer Einar Kaspersen, formann, Hanne Beth Takvam-Borge, Forbrukerrådet, Kirsti Pamphlett, Forbruker Europa, Tove Husa Wiger, SAS Norge AS, Monica Grimstad, Widerøe's Flyveselskap AS.

De publiserte nemndsavgjørelsene er bearbeidet av stiftelsen Lovdata, som innehar rettighetene til dokumentene. Utnyttelse av nemndsavgjørelsene til forlagsvirksomhet, distribusjon, drift av søkbare databaser eller opplæringsvirksomhet krever særskilt avtale med Lovdata. Lovdata avgjør i tvilstilfelle hva som faller inn under nevnte kategorier.